H Í R L E V É L

2026/39

2026. OKTÓBER 7.

Tartalom

TARTALOM 1
BÚCSÚ DR. TOLNAY LAJOSTÓL 3
DR. GAGYI PÁLFFY ANDRÁS TEMETÉSE 3
II. MAGYAR ÖNTÉSZETI KONFERENCIA 4
ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIA 5
BÁNYÁSZ KONFERENCIÁT ÉS SZAKMAI NAP 11

ELŐADÁS AZ ARANYGOMBOS TELKIBÁNYÁRÓL 13
EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK 16
MÚLTIDÉZŐ NAPOK BALATONALMÁDIBAN 16
TAGTÁRSUNK, STEIN MIHÁLY KÖSZÖNTÉSE 20
ÜNNEPELTEK A DIÓSGYŐRI KOHÁSZOK 21
KOSZORÚZÁS AZ OLAJIPARBAN DOLGOZÓK TISZTELETÉRE ÉS EMLÉKÉRE 24
BÚCSÚ VITÉZ CSIKY EMIL ANTAL 25
ARANYOKLEVELES BÁNYAMÉRNÖKTŐL 25
MEGJELENT A BKL IDEI HARMADIK SZÁMA 26
75 ÉV, 75 FA – JUBILEUMOT ÜNNEPELTEK AZ OLAJ- ÉS GÁZMÉRNÖKÖK 27
KÖZÖSEN KÉSZÜLNEK AZ 1956-OS ESEMÉNYEK ÜNNEPÉRE 30
'56-OS EMLÉKSZAKEST SOPRONBAN 31
ÚJRA JÖN AZ ERŐMŰVEK ÉJSZAKÁJA – TÖBB MINT 80 HELYSZÍN NYÍLIK MEG OKTÓBERBEN 32
EGY ELSZALASZTOTT LEHETŐSÉG 33
A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA MÁR SEGÍT A FÖLDTANI ADATFELDOLGOZÁSBAN 40
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL 41
ÉN ÍGY EMLÉKEZEM 44
VÁRPALOTAI SZAKEMBEREK KIEMELKEDŐ SZAKMAI MUNKÁSSÁGA, AVAGY INNOVÁCIÓ A 150 ÉVES LIGNITBÁNYÁSZATBAN 44

Búcsú Dr. Tolnay Lajostól

"S ha elmennék is
én közületek,

Mulassatok,
ne sírjatok!"

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
mély fájdalommal és megrendüléssel tudatja, hogy

Dr. TOLNAY LAJOS

aranyokleveles kohómérnök, közgazdasági doktor,
a Lenin Kohászati Művek több vezetői munkakörének betöltője, utolsó vezérigazgatója,
a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara első elnöke, a Magyar Külkereskedelmi Szövetség egykori társelnöke,
a Magyar Alumínium Zrt. elnökeként a hazai bauxitbányászat és az alumíniumipari vertikum újjáélesztője,
az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület exelnöke, tiszteleti tagja és örökös tiszteleti elnöke,
a Munka Érdemrend ezüst fokozat, az Eötvös Loránd-díj, a Kármán Tódor-díj és a Miskolci Egyetem Pro Universitate kitüntetettje

2026. szeptember 27-én, a 78. születésnapján,
súlyos betegségével vívott bátor küzdelme után csendben eltávozott.

Az elhunytat az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület saját halottjának tekinti.

Halálával a hazai vas- és fémkohászati szakterület, a bányász-kohász-erdész egyesületi közösség egy kiemelkedő alakjával lett szegényebb.

Búcsúztatása 2026. október 19-én, hétfőn 14 órakor lesz Budapesten a Farkasréti temetőben a református egyház szertartása és a selmeci hagyományok szerint.

Kérjük, hogy a gyászolók egy szál virággal búcsúzzanak.

Dr. Gagyi Pálffy András temetése

„Küzdöttél, de már nem lehet,
a csend ölel át és a szeretet.
Csak az hal meg, akit elfelejtenek,
örökké él, akit nagyon szerettek."
(Tóth Árpád)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal,
akik ismerték és szerették, hogy

Dr. Gagyi Pálffy András

2026 szeptember 12. napján,
életének 84. évében elhunyt

Búcsúztatása 2026 október 8-án,
csütörtökön 12.45 órakor a
Farkasréti Temetőben lesz

Drága emléke szívünkben örökké él!

A gyászoló család

M E G H Í V Ó

A Magyar Öntészeti Szövetség

és az

Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

meghívják Önt a

II. MAGYAR ÖNTÉSZETI KONFERENCIA

KIÁLLÍTÁS ÉS KONFERENCIA

rendezvényre

2026. október 9–10.

Gyirmót Sport és Wellness Hotel

9019 Győr
Ménfői út 61/A

Jó szerencsét!

Szalai János
elnök
Magyar Öntészeti Szövetség

Dr. Fegyverneki György
alelnök
Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

M E G H Í V Ó

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a
Magyar Bányászati Szövetség

ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIÁT

szervez

2026. november 18-20. között

a bányászatban, energetikában és a geotermiában tevékenykedő felső- és középvezetők, a fejlesztésben érintett szakemberek részére
a hazai bányászatot, energetikát és geotermiát érintő aktuális kérdésekről, kitekintéssel az alternatív megoldásokra

Helyszín:
Herceghalom, ABACUS Business & Wellness Hotel****

Regisztrálni 2026. november 15-ig

itt lehetséges:

Kérjük, hogy személyesen, vagy munkatársai aktív részvételével járuljon hozzá a rendezvény sikeréhez!

Budapest, 2026. szeptember 18.

Jó szerencsét!

Tóth Gergely László
elnök
OMBKE

Schubert Péter Archibald
elnök
MBSZ

Tervezett témák:

- A kőolaj és a földgáz szerepe a hazai bányászatban
- Alternatív energiatermelési technológiák
- Energiabiztonsági stratégiák
- Bányászati jogszabályi aktualitások
- A geotermikus energia termelési lehetőségei és aktualitásai
- Kő-, kavics- és szilárdásvány-bányászat
- Bányászattörténet

Regisztrációs díj:

3 napra: early bird, előadó vagy OMBKE-tag: **105.000 Ft + ÁFA**
teljes árú – **115.000 + ÁFA**
1-2. napra: early bird, előadó vagy OMBKE-tag: **90.000 Ft + ÁFA**
teljes árú – **100.000 + ÁFA**
2-3. napra: early bird, előadó vagy OMBKE-tag: **90.000 Ft + ÁFA**
teljes árú – **100.000 + ÁFA**

Az early bird jelentkezés dátuma: október 9., péntek

A kedvezményes szobaárak külön fizetendők:
Standard egyágyas szoba reggelivel 37 200 Ft /szoba
Standard kétágyas szoba reggelivel 46 600 Ft /szoba
Superior egyágyas szoba reggelivel 42 500 Ft /szoba
Superior kétágyas szoba reggelivel 51 900 Ft /szoba

A rendezvényen cégeknek lehetőség van kiállításra, megfelelő díjazás ellenében.

Az árak a következő szolgáltatásokat tartalmazzák:

szállás vitamin- és wellness-sarokkal; korlátlan internet-elérés (Wi-Fi) a szobából, illetve a szálloda egész területén; az Abacus Spa élményfürdő üzemelő egységeinek (25 m hosszú úszómedence, jakuzzi, finn- és infraszauna, tepidárium, gőzkabin és két kültéri jacuzzi) korlátlan használata; fitness-terem, fürdőköpeny, szabadtéri parkoló használata

Még két napig, október 9-ig lehet kedvezményesen jelentkezni az Országos Bányászati Konferenciára. A konferencia előzetes programja:

2026. november 18., szerda			
14:00	15:00	1:00	Regisztráció, szállás elfoglalása
14:30	**15:00**	**0:30**	**Kávészünet**
15:00	**16:25**	**1:25**	**Plenáris előadások**
			Levezető elnök: Dr. Nagy Péter igazgató (OMBKE)
15:00	15:05	0:05	Megnyitó - Tóth Gergely László elnök (OMBKE)
15:05	15:10	0:05	Megnyitó - Zelei Gábor ügyvezető főtitikár (MBSZ)
15:10	15:35	0:25	Tarjányi Krisztina energetikáért felelős helyettes államtitkár (GEM) - A bányászat szerepe az energiastratégiában
15:35	16:00	0:25	Nyíri Szabolcs közúti közlekedésért felelős helyettes államtitkár (KBM) - Közúti stratégiai kérdések
16:00	16:25	0:25	Prof. Dr. Mucsi Gábor dékán (Miskolci Egyetem MFK) - A bányászati kompetenciák újraértelmezése – Képzés és innováció a fenntartható nyersanyag- és energiaellátásért
16:50	**17:10**	**0:20**	**Kiállításmegnyitó - Szelényi János (OMBKE)**
19:00	**21:00**	**2:00**	**Vacsora Ice Breaker Partyval**
2026. november 19., csütörtök			
8:00	9:00	1:00	Regisztráció
9:00	**10:15**	**1:15**	**A kőolaj és földgáz szerepe a hazai bányászatban**
			Levezető elnök: Székely Zoltán Péter (MOL)
9:00	9:25	0:25	Lux Marcell (MOL)
9:25	9:50	0:25	Csorba Gergely (Aspect)
9:50	10:15	0:25	Folyópart Energia Kft.

10:15	**10:45**	**0:30**	**Kávészünet**
10:45	**12:00**	**1:15**	**Alternatív energiatermelési technológiák**
			Levezető elnök: Livo László (Marketinfo)
10:45	11:10	0:25	Dr. Kalmár István ügyvezető (Calamites) - Kincs, ami van, vagy nincs?
11:10	11:35	0:25	Prof. Dr. Faitli József intézeti tanszékvezető (Miskolci Egyetem MFK) - Miért mentheti meg a városi bányászat az emberi civilizációt?
11:35	12:00	0:25	Szőcs Béla Tihamér (Magyar Földgáztároló Zrt.) - A földgáztárolótól a hidrogénalapú energiatárolásig: műveléstechnikai kihívások és elemzések a kardoskúti porózus tároló hidrogénes átalakítása során
12:00	**13:00**	**1:00**	**Ebédszünet**
13:00	**14:40**	**1:40**	**Energiabiztonsági stratégiák**
			Levezető elnök: Zelei Gábor (MBSZ)
13:00	13:25	0:25	Vécsi György: Az energiaipartól a mezőgazdaságig - A lignit szerepe a mezőgazdaságban
13:25	13:50	0:25	Penk Márton (Martin Metals): A vörösiszap hasznosítása
13:50	14:15	0:25	Livo László (Marketinfo) - Új energiamixünk biztonsága
14:15	14:40	0:25	Prakfalvi Péter (SZTFH, Adattári Osztály): Öreg bányaműveletek helyét és egyéb üregek jelenlétét bizonyító fúrások az SZTFH Adattárában
14:40	**15:05**	**0:25**	**Kávészünet**
15:05	**17:00**	**1:55**	**Bányászati jogszabályi aktualitások**
			Levezető elnök: Kárpáti László (MBSZ)
15:05	15:30	0:25	Papp Zoltán (SZTFH, Bányászati és Koordinációs Osztály): A munkavédelem aktualitásai a bányászatban
15:30	16:15	0:45	Dr. Jean Kornél (JB Partners) - A bányászat jogalkotással orvosolható aktuális problémái
16:15	17:00	0:45	Dr. Káldi Zoltán (SZTFH) - A bányászati jogszabályok változásai
18:00	**19:00**	**1:00**	**Vacsora**
20:00	**22:30**	**3:00**	**Szakestély**
2026. november 20., péntek			
8:00	9:00	1:00	Regisztráció
9:00	**10:15**	**1:15**	**Geotermikus energia - termelési lehetőségek és aktualitások**

			Levezető elnök: Sulyok István (MBSZ)
9:00	9:25	0:25	Csányi Csaba (MVM Zöld Generáció) - Az MVM Zöld Generáció Zrt. első fúrása, MVM-KH-01 Zsana: Eredmények és tapasztalatok
9:25	9:50	0:25	Tiszavári Sándor (Rotaqua Kft.): Fejlett fúrási technológiák és egy nagy kapacitású geotermikus kút esettanulmánya
9:50	10:15	0:25	Molnár Bence (MS Energy) - Miként befolyásolja a rezervoár heterogenitás a geotermikus kutak körül a védőidom méretét?
10:15	**10:45**	**0:30**	**Kávészünet**
10:45	**12:00**	**1:15**	**Kő-, kavics- és szilárdásvány-bányászat**
			Levezető elnök: Tóth Gergely László (OMBKE)
10:45	11:10	0:25	Kárpáti László (MBSZ): Tények az azbeszttartalmú zúzottkövek alkalmazásáról
11:10	11:35	0:25	Cseh Zoltán (COLAS) - Bányavállalkozói gazdálkodj okosan!
11:35	12:00	0:25	Csordás Ottó (ROXIT) - Miért éppen Roxit? - Beruházástervezéskor felmerült problémák Mexikóvölgyben
12:00	**13:00**	**1:00**	**Bányászattörténet**
			Levezető elnök: Szelényi János (OMBKE)
12:00	12:20	0:20	Kiss András (Magyar Nemzeti Levéltár - MNL: Bányászati és kohászati levéltári források az MNL Gazdasági Levéltári Osztályán, az iratok forrásértéke
12:20	12:40	0:20	Mednyánszky Miklós - Bányászattörténeti múzeumok tevékenysége Magyarországon 2025-ben
12:40	13:00	0:20	Dr. Horváth Zoltán (SZTFH) - A hazai szénkitermelés fél évszázados alakulása és kapcsolódó érdekességek
13:00	13:20	0:20	Dr. Nagy Péter (OMBKE) - Fejezetek a magyarországi kő- és kavicsbányászat történetéből
13:20	**13:30**	**0:10**	**Konferencia összegzése és zárása - Tóth Gergely László elnök (OMBKE)**
13:30	**14:30**	**1:00**	**Ebédszünet**

Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
Bányamérő Szakcsoportja

Tisztelt Kolléga!

Az OMBKE Bányamérő Szakcsoportja XXIV. Bányamérő Fórumot szervez

amelyre Önt és Munkatársait ezúton tisztelettel meghívja. A Fórum célja, hogy a bányavállalkozók, a bányamérők, valamint az MBSZF bányaméréssel, bányatérképekkel is foglalkozó szakemberei találkozzanak, megbeszéljék a hites bányamérők tevékenységével és a bányatérképekkel kapcsolatos kérdéseket. A Fórumnak nincs döntéshozó jellege, de a gondolatok megismerésére alkalom nyílik, és az esetleg szükséges döntésekre javaslat tehető.

A Fórum helyszíne: **OMBKE székház**
1107 Budapest Hizlaló tér 1.

A Fórum időpontja: **2026. november 5., csütörtök 10:00 óra**

A tervezett program:

- Megnyitó: **Dobos Szabolcs** Szakcsoport Elnök
- Köszöntő:
  - **Tóth Gergely László** OMBKE Elnök
  - **Dr. Nagy Péter** OMBKE Ügyvezető Igazgató
- SZTFH Bányászati felügyeleti tevékenysége
  Előadó: **Dr. Káldi Zoltán** Országos Bányakapitány
- A bányavállalkozásokat is érintő Elektronikus Ingatlan-Nyilvántartás, GML adatformátum használata.
  1. **Varga Norbert** osztályvezető, Lechner Nonprofit Kft. Alaphálózati és Államhatárügyi Osztály
  2. **Faludi Zoltán** földmérő mérnök
- Tájékoztató a 2025-2026 évi bányatérképekkel kapcsolatos észrevételekről.
  Előadó: **Maracsik Zoltán, Hegymegi Erika** SZTFH munkatárs
- Hozzászólások, javaslatok, szakmai vita.

Jelen Fórum vonatkozásában a meghívó hites bányamérők körében történik, kérve a hites bányamérőket arra, hogy mindazon méréssel foglalkozó kollégáikat, akikkel együtt dolgoznak, szíveskedjenek e meghívó alapján meginvitálni a Fórumra. A Fórumra mindenkit szeretettel várunk.

Kérünk minden bányamérő kollégát, hogy **2026. október 24-ig** részvételi szándékát és elérhetőségeit (Tel, Fax, E-mail, Kamarai szám, Ingatlanrendező minősítés száma) küldje el az alábbi címre:

mbsz.szakcsoport@gmail.com.

Jó szerencsét!

Budapest, 2026. október 5.

Dobos Szabolcs
OMBKE Bányamérő Szakcsoport Elnök

MEGHÍVÓ

az **Alapítvány a Borsodi Bányász Hagyományokért** kuratóriuma

Bányász Konferenciát és Szakmai Napot

szervez a

240 éves Borsodi és a 200 éves Ózdvidéki Szénbányászat tiszteletére

2026. október 22-én, 11.00 órától

Miskolctapolcán, a Hotel Aurora** (Fagyöngy u. 2-4.) termeiben**

A szakmai nap programja:

10.00 – 10.45 Érkezés, regisztráció

11.00 – 13.00 Szakmai konferencia, előadások – dr. Nagy Lajos, Törő György és …

13.00 – 14.00 Ebéd

14.00 – 18.00 Szakmai, baráti eszmecsere

18.00 – 20.00 Szakestély a szénmedencék bányászatának tiszteletére

Regisztrációs díj: 35.000, - Ft/fő

Kedvezményes regisztrációs díj magánszemélyeknek: 32.000, - Ft/fő.

A rendezvényt követő éjszakára a hotel kedvezményes (promóciós kód: BANYASZ2026) szállás lehetőséget biztosít az alábbi linken történő bejelentkezésre reggelivel, korlátlan wellness használattal:

Foglalás | Hotel Aurora**** - Miskolc wellness szálloda

A szállás költsége nem tartalmazza az idegenforgalmi adó (450,- Ft/fő/éj) és a parkolás (szálloda kültéri 1.900,- Ft/autó/éj, mélygarázs 2.900, Ft/autó/éj) költségét. A közelben rendelkezésre áll az ingyenes nagy önkormányzati parkoló.

A rendezvényre a regisztráció 2026. október 20-ig itt: https://forms.gle/2n4ZWdYRfCmG3oDDA lehetséges.

Örömmel vennénk, ha e neves évfordulókon együtt ünnepelhetnénk!

Jó szerencsét!
Törő György
kuratóriumi elnök

OMBKE
Fémkohászati Szakosztály

XXII. FÉMKOHÁSZ SZAKMAI NAP

DÁTUM ÉS HELYSZÍN
2026. október 22.
Kőfém Művelődési Központ
(Székesfehérvár, Verseci u. 1-15.)

KÜLÖNLEGES PROGRAM
Üzemlátogatás a Hydro Alumínium újrahasznosító gyárába
(Előzetes regisztrációhoz kötött, max. 2×30 fő)

RÉSZLETES PROGRAM ÉS ELŐADÁSOK

13:30	Kapunyitás	
13:45 - 14:00	**Megnyitó és az Arconic Alapítvány csekkátadó ünnepsége a Kőfém Nonprofit Kft. részére**	*Csurgó Lajos (Levezető elnök)*
14:00 - 14:25	Hydro öntőde bemutatás előadás	*Hruskó Csaba*
14:25 - 14:50	Martin Metals a zöld alumínium élvonalában	*Penk Márton*
14:50 - 15:15	Új dimenzió az alumínium képlékeny alakításban, avagy FALEP eljárással alakított ultrafinomszemcsés Al1050 ötvözet újrakristályosodása	*Sziklai Benedek - PhD hallgató (Miskolci Egyetem)*
15:15 - 16:35	**SZÜNET**	—
16:35 - 17:00	3D nyomtatás ipari alkalmazásai a fémiparban	*Falk György (Varinex Kft.)*
17:00 - 17:25	Kavaró dörzshegesztés ipari alkalmazásai	*Szász Gábor (Prodker Kft.)*
17:25 - 17:50	Vasmeteoritok metallográfiája	*Dr. Jónás Szabolcs (BME ATT)*
17:50 - 19:00	**Állófogadás**	—
19:00 -	**Szakestély**	(A szakestély önköltséges ~6000Ft/Fő)

PARKOLÁSI INFORMÁCIÓ
A Kőfém környékén a parkolás nehezen megoldható, javasolt a Zombori úton v. a Verseci úti parkolóban helyet keresni.

KÖSZÖNET A TÁMOGATÓKNAK
- ARCONIC Alapítvány
- Hydro Extrusion Hungary Kft.
- Martin Metals Kft.
- KÖFÉM Művelődési Ház
-

A Bányász Budapesti Helyi Szervezet októberi programjában

Előadás az Aranygombos Telkibányáról

Október 13-án, 14 órától tartjuk soron következő közösségi napunkat az OMBKE-székházban (1107 Budapest, Hizlaló tér 1), ahol **Benke Istvánt** tagtársunk tart előadást. Bemutatja a Telkibánya környéki középkori bányászat érdekességeit és beszél arról, hogyan látja a település fejlődését, illetve mik a legérdekesebb bányászati emlékek, illetve történetek. Mit adott a telkibányai aranybányászat a környéknek az államalapítás óta, a hazai bányászat területén milyen örökséget hagyott az utókornak?

Az előadó több évtizedes kutatómunkájának, ismeretgyűjtésének, könyveinek, illetve Telkibányán a mindennapokban eltöltött évtizedek páratlan szellemi kincset jelentenek, amelynek a hallgatósággal való megosztása közelebb viszi az érdeklődőket a történelem során fejlődő település és a bányászat kapcsolatának megértéséhez.

Az előadás után **kötetlen beszélgetés és helyi szervezeti témák megbeszélése** várható (arculat - logó; soron következő programok) **a szokásos uzsonnával**.
Minden érdeklődő tagtársat szeretettel várunk személyesen vagy online.

Csatlakozni ezen a linken lehet:
https://us06web.zoom.us/j/7192388398?pwd=c2A2OVfumNiXF8Lf2FIHWdiCxeYP9w.1&omn=81384976603
https://us06web.zoom.us/launch/jc/81384976603
Meeting ID: 719 238 8398
Passcode: 2025

Soron következő programjaink:

Időpont	**Téma**
Október 13.	Benke István: Aranygombos Telkibánya – életút-beszélgetés
November 3.	Polonkai Bálint és Horváth Zoltán: Hazai építőipari ásványi nyersanyag-ellátottság
December 1.	BHSZ-évzáró, kötetlen beszélgetés vetítéssel
December 4.	Ökomenikus istentisztelet Szamek Zsolt szervezésében a Gellért-hegyi Szikla-kápolnában

Jó szerencsét!

BHSZ-vezetőség

1892
OMBKE
Budapesti Helyi Szervezet
Közösségi Nap
2026. Október 13. 14 óra
OMBKE Székház, 1107 Budapest, Hizlaló tér 1.
Benke István előadása
Aranygombos Telkibánya
• Középkori bányászat
• Életút, beszélgetés
• Közösségi délután
• Kötetlen beszélgetés
• Arculat véglegesítés
• Kávé, frissítő, pogácsa
On-line csatlakozás
Zoom Meeting:
https://us06web.zoom.us/j/7192388398?pwd=c2A2OVfumNiXF8Lf2FIHWdiCxeYP9w.1&omn=81384976603
https://us06web.zoom.us/launch/jc/81384976603
Meeting ID: 719 238 8398
Passcode: 2025
Minden tagtársat szeretettel várunk!
Jó szerencsét!
Budapesti Helyi Szervezet
Vezetősége

INVITÁCIÓ

Mi az Isteni Fényben Tündöklő Fémkohász Firmák Nemes Gyülekezete úgy határozánk, hogy az egész napos tudós és szakmai diskurzus után méltó tetőzésként ünnepi szakestély tartassék, ahol a komoly felszólalások után legyen helye a vidámságnak és kötött keretű illedelmes szórakozásnak!

Invitálunk! Emelje minden Firma/balek teste és lelke fényét az eseménynek és legszebb ünnepi gúnyában, zsebben felszólalással jelenjék meg az Presidum előtt az Úrnak 2026 évében annak október havának a 22 napján mielőtt az óra 19-et ütne!

Alkalomhoz illő díszes szomjoltó edénnyel készülünk, de ha ínséges idők járnak otthon táján, a kedvenc vizes csibrik küszöb alatt behozhaték!

Elhatározás után egy fontos és halaszthatatlan cselekedet várat még!

Hogy a dicső Firmakoszorú a vendégek számát számon tarthassa, e sorokat olvasó Firma/balek megjelenési szándékát az alábbi, „Gúúgle" nevezetű elektronikus lajstromon, billentyűk heves csapkodásával, vagy kijelző remegő tapogatásával jelezni szándékozzék a Firmakoszorú felé!

https://forms.gle/q9ofQ9dvjUmcjHF86

Hogy a belépéshez kell egy kocsi arany, vagy néhány ezüst is elég még kiderítteték, de csődbe biztos senki nem menék!

Jó szerencsét!

Egyesületi aktualitások

Volt egyszer egy Bauxitkutató…

Múltidéző napok Balatonalmádiban

Balatonalmádiban évek óta megrendezik a POMERIUM Házunk tája, tájunk háza múltidéző napokat. Szeptember utolsó hétvégéjén megnyílnak Balatonalmádi ikonikus helyszínei, a gyönyörű villaépületei, és több programmal várják az odalátogatókat. Ebben az évben szeptember 27-én, vasárnap a Pomerium programsorozat Balatonalmádi ipar- és helytörténetének egy fontos fejezetét idézte fel: a város életében kiemelt szerepet képviselő, 30 évvel ezelőtt megszűnt egykori Bauxitkutató Vállalatra emlékeztek. A rendezvényt az önkormányzat anyagi támogatásával, a Pannónia Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Bauxitkutató Természetjáró Egyesület szervezte a vállalat volt dolgozóinak bevonásával.

A Bauxitkutató Vállalat története, szakmai „életrajza” a következő:

1950

A MASZOBAL Rt., azaz teljes nevén a Magyar–Szovjet Bauxit–Alumínium Részvénytársaság, amely 50-50 százalékban magyar és szovjet tulajdonban lévő vegyesvállalat, megalapítja a BAUXITKUTATÓ EXPEDÍCIÓT. Az expedíció feladata az ország bauxitvagyonának felmérése, új lelőhelyek felkutatása és reménybeli készletek prognosztizálása. A vállalat központja Balatonalmádiban, a Táncsics Mihály (ma Dr. Óvári Ferenc) utcában, míg a gépműhely és raktár a nevelőotthon mellett kapott helyet.

1955

Megszűnik a MASZOBAL Rt. és vagyona magyar tulajdonba kerül, ennek következtében a Bauxitkutató Expedícióból – változatlan tevékenységi körrel – önálló állami bányavállalatként megalakul a BAUXITKUTATÓ VÁLLALAT. Nagyobb fúrócsoportjai Halimbán, Nyirádon, Iszkaszentgyörgyön, Farkasgyepűn, Bakonyszentlászlón és Nagyegyházán működtek.

1963

Megalakul a MAGYAR ALUMÍNIUMIPARI TRÖSZT (MAT), amely az iparág teljes vertikumát (bányászat, timföldgyártás, alumíniumkohászat, késztermékgyártás) magába foglalja. Közéjük tartozik a BAUXITKUTATÓ VÁLLALAT is.

A vállalat tevékenysége az AKNAFÚRÁSSAL bővül. A karsztvízveszélyes nyirádi bauxitbányák működéséhez szükséges vízszintsüllyesztés fúrt aknákból valósult meg.

1966

Balatonalmádi budatavi részén felépül a Bauxitkutató Vállalat új TELEPHELYE, ahol helyet kapott az igazgatás, anyagvizsgáló laboratórium, gépműhely és raktár. Az intenzív bauxitkutatás időszakában a vállalat dolgozóinak létszáma az ezret is meghaladta.

1991

A rendszerváltozás után a MAT részvénytársasággá alakul HUNGALU Rt. elnevezéssel, a Bauxitkutató Vállalat pedig korlátolt felelősségű társaság lesz GEOPROSPECT Kft. néven. Ekkor már drasztikusan csökkent a bauxitkutatási igény, ezért jelentős szabad kapacitás keletkezett. A vállalat kútfúrást (még Ausztriában is), szennyezett ipari és katonai területek

szennyezésvizsgálatát, Zemplénben pedig aranykutatást is végzett. A fennmaradáshoz sajnos ez sem volt elég.

1996

Jogutód nélkül megszűnik a GEOPROSPECT Kft. Dolgozóinak és berendezéseinek egy részét a Bakonyi Bauxitbánya vette át, egy másik részéből pedig a budatavi telephely gépműhely épületében megalakul a Geoprosper Kft. mint magánvállalkozás.

A Bauxitkutató Vállalat pártoló tagvállalata volt az OMBKE-nak, és 1983-ban a vállalatnál alakították meg az Országos Földtani és Fúró Vállalattal közösen az OMBKE szilárdásványkutatási helyi szervezetét a Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztályhoz csatlakozva. A helyi szervezethez később csatlakoztak a MÉV Kutató és Mélyfúró Üzemének dolgozói is. A vállalat megszűnése, s a másik két vállalat felszámolása után a helyi szervezet 2007-ben megszűnt.

A Bauxitkutató Vállalat megszűnésének 30. évfordulója, a város életében betöltött szerepe aktualitást adott arra, hogy a vállalatnak emléket állítsanak és megemlékezzenek róla a Pomerium keretében.

Az ünnepség emléktábla-avatással kezdődött Balatonalmádi budatavi részén, a vállalat egykori központi épületénél, amelyben ma társasházi lakások vannak. Az avatásra eljöttek a vállalat volt dolgozói, családtagjaik, meghívottak, érdeklődők városunkból, az ország különböző részeiből, s megtöltötték az épület előtti teret. Jó volt látni, mennyien érezték fontosnak, hogy

jelen legyenek volt munkahelyüknél az emléket állító tábla avatásán. A Himnusz elhangzása után **Pandur Ferenc**, Balatonalmádi alpolgármestere Jó szerencsét! köszöntéssel, majd Váci Mihály-idézettel kezdte a bauxitkutatók emlékére állított táblaavató beszédét: „Valamit keres: mi mélyen van, elásva, eltemetve, mi nehéz, de tiszta, mint a fém. Ha felszínre hozza, fényre derül, s otthon jövőt épít belőle a nép.”

Feleleventette a vállalattal kapcsolatos emlékeit. Kiemelte munkájuk értelmét és értékét, a várossal kialakult szoros kapcsolatunkat.

Az emléktábla leleplezése után, a Bányászhimnusz harangjáték hangjai mellett koszorút helyeztek el az állíttatók képviselői: Balatonalmádi Város Önkormányzata, az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE), a Magyarhoni Földtani Társulat, a Bauxitkutató Természetjáró Egyesület és a Bauxitkutató Vállalat egykori dolgozói. Az emléktábla-avató ünnepség a Bányászhimnusz eléneklésével fejeződött be.

A program folytatásaként a résztvevők megtekintették a vállalat történetét, sokrétű tevékenységét bemutató szabadtéri poszterkiállítást.

A kiállítás Balatonalmádi egyik parkjában, a volt Postás Üdülő kerítését díszíti 29 poszterrel. Elkészítésükhöz sok segítséget adott a rendezvény szervezésében részt vevő könyvtár. A kiállítás annyira lekötötte látogatóinkat, hogy figyelmeztetni kellett őket, kezdődik a következő program.

A múltidéző megemlékezés befejezéseként a Pannónia Művelődési Központ és Könyvtár hangulatosan feldíszített, vendégekkel megtelt nagytermében baráti beszélgetésre került sor. Eljöttek emlékeiket megosztani egykori munkatársaink, immár felnőtt gyermekeikkel, sőt unokájukkal is.

A Pannónia igazgatójának, **Juhászné Vincze Eszternek** köszöntése és bevezetése után a vállalat egykori igazgatója, **Tóth Béla** bányamérnök idézte fel a Bauxitkutató Vállalat életének főbb eseményeit.

Ezután levetítették a szabadtéri kiállítás posztereit, s a posztereken látottakhoz **Bogdán Győzővel** közösen fűztek még rövid, szóbeli kiegészítést.

A Pomerium program hangulatos, sok emléket felidéző baráti beszélgetéssel ért véget.

A Bauxitkutató Vállalat nevét Balatonalmádiban mostantól – az egykor ott dolgozók emlékei mellett – emléktábla is őrzi a Bauxitkutató Természetjáró Egyesületen és a Bauxitkutató bejáró nevű buszmegállón kívül.

Tóth Béla

Bogdán Győző

Tagtársunk, Stein Mihály köszöntése

Kedves Tagtársak!

Nagy öröm és megtiszteltetés volt számomra, hogy az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület nevében személyesen köszönthettem Stein Mihály tagtársunkat október 4-én Székesfehérváron, a 90. születésnapja alkalmából.

Egyesületünknek a nyilvántartásunk alapján a mai napon 1908 tagja van, és ebből mindössze 64 tagunk büszkélkedhet azzal, hogy betöltötte a 90. életévét. Ez azt jelenti, hogy Misi bácsi a tagság legfelső, tiszteletre méltó ~3,4%-ába tartozik!
Az OMBKE vezetése és a magam nevében ezúton is nagyon boldog születésnapot, töretlen jókedvet és erőt adó, nagyon jó egészséget kívánok sok szeretettel!

Hadd idézzem e jeles alkalomból egyik kedves selmeci nótánk sorait, melyet közösen meghallgattunk a köszöntést követően:

„Éltessük kedves öreg pajtásunkat,
Éltessük kedves öreg pajtásunkat,
Megismerve őt, megszerettük őt,
Megszeretve őt, megismertük őt,
Éltessük kedves öreg pajtásunkat!”

Jó szerencsét!
Dr. Szombatfalvy Anna

Ünnepeltek a diósgyőri kohászok

A selmeci hagyományok, a diósgyőri kohász örökség tisztelete jegyében az Északkelet-Magyarország Ipartörténetének Ápolásáért Alapítvány (EKMITA), a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum felsőhámori Kohászati Gyűjteménye és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) szervezésében 2026. szeptember 25-26- án rendezték meg a XIX. Fazola Napokat.

Szeptember 25-én a délutáni órákban az EKMITA konferencia termében emlékező konferencián P**rof. Dr. Bárczy Pál** professzor emeritus a Kristályok születése címmel tartott színes közérthető előadást, majd **Dr. Nyitray Dániel** okleveles kohómérnök előadásában az 1879. július 8-án indított és 1986. október 15-én leállított SM-acélgyártás 107 éves dicsőséges tevékenységéről, és az 1956. szeptember 12-én a világon elsők között saját tervezésű és építésű folyamatos öntőgép sikeres négy évéről emlékezett meg.

Az esti órákban – maradva az EKMITA emlékházban – baráti szakestélyre került sor a helyi bányász, erdész, kohász szakmák képviselői részvételével. A vendégeket a Perecesi Bányász Fúvószenekar vidám dallamokkal fogadta. A **Dr. Harcsik Béla** okleveles kohómérnök és **Törő György** okleveles bányamérnök által kiválóan vezetett szakestélyen a komoly poharat az Alapítvány elnöke, **Szalai József** okleveles kohómérnök, a vidám poharat **Dr. Tóth Levente** okleveles kohómérnök szolgáltatta. A vidám hangulatot a résztvevők humoros hozzászólásai és az Anyag- és Vegyészmérnöki Kar hallgatóiból összeállt kantuszok biztosították. A szakestély végén nem maradt el a krampampuli sem, amit **Gyenes Iván** bányamérnök hallgató saját receptje alapján kitűnő ízvilággal készített.

A Fazola Napok csúcseseménye a szeptember 26-án, szombaton tartott szabadtéri rendezvény volt. A Fazola műemlékkohóhoz zenés kisvonattal érkező vendégek szikrázó napsütésben szinte teljesen betöltötték a teret.

Először a Perecesi Bányász Fúvószenekar vette birtokba a színpadot, a vidám pattogó muzsikájukat a jelenlévők nagy tetszéssel fogadták. A rendezvényre kilátogatókat **Szalai József,** az EKMITA elnöke üdvözölte, majd a selmeci három szakma himnuszai hangzottak el a zenekar interpretálásával.

Nem maradhatott el most sem a tiszteletbeli kohász avatása és a Fazola kohó virtuális csapolása sem. **Dr. Nyitray Dániel** okleveles kohómérnök egyesületünk diósgyőri helyi szervezetének elnöke vezetésével és a Miskolci Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Kar hallgatóinak bíráló

támogatásával egykori munkatársaink, **Sitkei Dezső** okleveles gépész szakmérnök és **Simkó József** okleveles gépészmérnök érdemelte ki a „Tiszteletbeli kohász” címet áldozatos örökségmegőrző munkájukért, támogatásukért, és helytállásukért a közvetlen feltett furfangos tesztkérdések megválaszolásában. A kohó csapolása, mint mindig, most is nagy sikert aratott.
A szakmáinkkal szimpatizáló látogatók gazdag programokban válogathattak. Megismerkedhettek az Anyag- és Vegyészmérnöki Kar oktatói segítségével az öntész-, tüzeléstechnikával, a Földtudományi Kar oktatói révén az ásványok világával, kovácsmesterek, hengerészek segítségével betekintést nyerhettek a fémek képlékenyalakításába. Az ÉSZAKERDŐ Zrt. és a Bükki Nemzeti Park, a Kohászati Gyűjtemény munkatársai játszóház keretében gyermekfoglalkoztatást rendeztek. A Fügedi Márta Népművész Egyesület révén számtalan kismesterség művészetébe kaphattak betekintést.
A színpad sem maradt üres, a Szinvavölgyi Néptáncegyesület több korosztályos bájos műsora, a Miskolci Öröm-dalkör sanzon egyvelege sokakat a színpad elé vonzott és kötött.
A Fazola Napok az idén már tizenkilencedik alkalommal kellemes hétvégi programot nyújtott mindannak a több mint 2500 látogatónak, baráti közösségre vágyó résztvevőnek, akik a műszaki tudományok iránt érdeklődnek, életpályájuk alakításán gondolkodnak vagy csak kellemes kikapcsolódásra vágytak.
-Nyitray – fotó: Marosváry –

Képeink az esemény egy-egy pillanatát idézik fel:

Koszorúzás az olajiparban dolgozók tiszteletére és emlékére

Az OMBKE Kőolaj-, Földgáz és Vízbányászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezete és a BOK (Budapesti Olajosok Hagyományőrző Köre) elhatározásából és általuk megvalósítottan 2020.október 1-jén emléktábla avatására került sor a Budapest, Szt. István körút 11. szám alatti ház falán. Ez annak apropóján történt, hogy 1960. október 1-jén alakult meg és ebben a házban nyert elhelyezést az OKGT (Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt), a mai MOL Nyrt. jogelődje.

Az idők, nevek s a helyszínek változnak, de ez az ipartörténeti esemény ezen a helyszínen kőbe vésve megmarad, amíg a fentnevezett épület (reméljük, sokáig) fennáll. A falán elhelyezett emléktábla szövege felhívja a figyelmet arra, hogy az év ezen napján emlékezzünk, illetve tisztelettel gondoljunk mindazokra, akik ebben az iparágban dolgoztak s akik ezt a tevékenységet tovább folytatják.
Az idei, október 1-i koszorúzáson az emléktáblát létrehozók képviselői voltak jelen, köztük ketten, akik még ebben a házban az OKGT elköltözésekor (1978 nyara) dolgoztak.

Búcsú vitéz Csiky Emil Antal aranyokleveles bányamérnöktől

A *bányászok nagy családja* szomorúan vette tudomásul, hogy *vitéz Csiky Emil Antal* aranyokleveles bányamérnök életének 84. évében, 2026. szeptember 19-én, Miskolcon *küzdelmekkel teli* földi pályájának végére ért. Hamvait nagyszámú gyászoló jelenlétében helyezték örök nyugalomra 2026. szeptember 29-én, Miskolcon a Mindszenti római katolikus temetőben. Egyházi szertartást és szakmai életútjának felidézését követően sírjánál a volt évfolyamtársak és egykori munkatársak, barátok a Bányászhimnuszt énekelve vettek végső búcsút.

Emil barátunk 1943. január 16-án született Móron, ott is érettségizett, majd 1 évig a Közép-dunántúli Szénbányászati Tröszt Balinkai Üzemében dolgozott.

*1962-ben **felvették*** a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karára bányaművelő szakra. A nyári szünetekben sem tétlenkedett, Balinkán segédmunkásként, csillésként, mérnökségi térképszerkesztőként, rajzolóként szerzett tapasztalatot. 1969-ben kapta meg bányamérnöki oklevelét. Szakmai életútját a hazai szénbányászat 20. század második felében bekövetkezett leépítési lépcsői – az új gazdasági mechanizmus, a rendszerváltás, a privatizáció –igen keményen befolyásolták. Friss diplomájával sokadmagával a bányászatban *nem kapott állást,* ezért a rokonterületnek számító *mélyépítés* felé fordult. Miskolcon dolgozott a MÉLYÉPTERVnél, a *Lenin Kohászati Művek Épületkarbantartó Gyáregységénél,* 1970-79 között a BORSODTERVnél, a VEGYTERVnél – jórészt tervezőként. Közben 1972-től kis homok- és kavicsbányák számára bányamérési és térképszerkesztési feladatokat is ellátott.

1981-ben végre tanult szakmáját a Borsodi Szénbányák *Vállalat* Műszaki Tervezési Osztályán bányászati tervezőként, vezető tervezőként 1986-tól Dubicsány bánya *tervezési létesítményi főmérnök*eként gyakorolhatta. Ekkor – 1986-ban – kapott az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőségtől *bányászati tervezési és szakértői engedélyt.*

A rendszerváltás újabb megpróbáltatást eredményezett. A Borsodi Szénbányák Vállalatot felszámolták, a leépítés első áldozata a Műszaki Tervezési Osztály volt, melyet INDU-BORSOD Kft.-vé alakítottak, ahol munkaviszonya 1990. júliusban megszűnt. Csaknem 3 év munkanélküliség következett (1993 április 1-ig). Közben volt munkatársaival megalakította az ATLAS-TEAM Mérnöki Kft.-t, Algériába az annabai kikötő csőhídjába szállítószalagot terveztek és valósítottak meg.

1995-től 1997-ig rokkantnyugdíjazásáig –1996-tól AES- Borsodi Energetikai Kft.-hez tartozó Lyukóbányán rendkívül megromlott látással és egészségi állapottal beruházó munkakörben dolgozott.

1998-ban három bányamérnökkel megalapította a BÁNYAMÉRTÉK Bt.-t, melynek a legutóbbi időkig ügyvezetője volt, homok- és kavicsbányáknál bányászati tervezési, szakértői, felelős műszaki feladatokat látott el.

A mostoha társadalmi körülmények között is *rendíthetetlen híve volt a bányászatnak és hazájának.* Szakmai szervezetünkbe, az Országos Bányászati és Kohászati Egyesületbe

(OMBKE-be) 1981-ben lépett be, annak rendezvényeit rendszeresen látogatta, a szervezettől kitüntetésben is részesült: 2019-ben OMBKE Egyesületi Munkáért Oklevél, 2023-ban OMBKE Plakettet kapott. Alma materünktől 2019-ben Arany Oklevelet vehetett át.
Nyugdíjasként igen aktív volt: a selmeci hagyományokra támaszkodó erdész-kohász-bányász *baráti társaság* összejövetelére, ha csak tehette, eljárt, a rendezésben segédkezett, sőt 2014 januárjától 2019 decemberéig az elnöki tisztséget is magára vállalta, a bányászközösséghez tartozása itt teljesült ki. Szervezte az előadásokat, a bányásznapi koszorúzásokat, de elment a Bányászhimnusz szerzője emléktábláját is megkoszorúzni, jó kapcsolatot ápolt a perecesi Új Bányamécs Baráti Körrrel, az egykori bányaipari dolgozók szakszervezetével, a gyergyószentmiklósi bányász öregfiú focistákkal.
Kedves Emil, alias Pitecantropus, sokaknak TROPI! Bányász dalunk szerint „... a földi műszak végképpen lejár(t)", Te nyugodt lelkiismerettel kopogtathatsz Szent Péter Kapuján, a válasz biztosra vehető: „Bányász testvér gyere be, jó szerencsét!"
A bányamérnökök, az egykori kollégák, a nyugdíjas baráti kör tagjai nevében fájó szívvel köszönök el tőled és mondok utolsó Jó szerencsét!
Isten veled, nyugodj békében!
Dr. Ferencsin Imre Mihály
nyugdíjas baráti társasági elnök

Megjelent a BKL idei harmadik száma

A tartalomból:

- Fehér Gergő, Illés István Balázs
Adattároló eszközök hulladékából történő tiszta ritkaföldfém visszanyerés mágnes-prekurzorok formájában hidrometallurgiai úton precipitációs és kelátképző kationcserés technikák kombinálásával

-Török Tamás István, Koncz-Horváth Dániel, Hegedűs Balázs, Mádi Laura
Egy közel 150 éves öntöttvas vízvezetékcső grafitos korróziójának mikroszerkezeti vizsgálata

- Boros Ákos
Mesterséges intelligencia az alginitkutatás szolgálatában – Egy elfeledett magyar nyersanyag újraértelmezése a klímaadaptáció és a vízmegtartás tükrében

- Id. Ősz Árpád
Kérdések és válaszok egy geotermikus koncesszió megvalósításának előkészítése során

Pálinkás Róbert Gusztáv
„Bányász hazája merre van?" avagy Carl Stegmayer és a harmadik bányászhimnusz – 1. rész

A BKL idei harmadik száma az alábbi linken található:
https://ojs.mtak.hu/index.php/bkl/issue/view/2174

75 év, 75 fa – jubileumot ünnepeltek az olaj- és gázmérnökök

Az Olaj- és Gázmérnöki Intézeti Tanszék – alapításakor Olajtermelési Tanszék – 75. évfordulóját ünnepli idén a Miskolci Egyetem Föld- és Környezettudományi Kara. A történeti és szakmai örökséget idézve tudományos konferenciát rendeztek, a Kutatók Éjszakája napján pedig emléktábla-avatással és faültetéssel állítottak emléket a tanszék múltjának és az olajmérnöki képzés hagyományainak.

Az emléktáblát leleplezték: Prof. Dr. Mucsi Gábor, a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja; Prof. Dr. Horváth Zita, a Miskolci Egyetem rektora és Dr. Szunyog István, a Bányászat és Energia Intézet intézetigazgatója

A 75 éves évforduló szimbolikus jelzéseként az Egyetemváros területén 75, a Bükkben őshonos facsemetét ültetnek majd el, amelyek az elmúlt generációk munkáját és a jövő iránti elkötelezettségét jelképezik. A faültetés a Szakóca Ökoturisztikai, Természetvédelmi és Kulturális Alapítvány közreműködésével valósul meg, amely a jubileumi kezdeményezéshez csatlakozásával hozzájárul a képzésnek a fenntarthatóság és a természetvédelem értékeinek hangsúlyozásához – hangzott el az első hegyi juhar elültetése és a jubileumi emléktábla ünnepélyes avatása alkalmával.

A magyar olaj- és gázipar és a miskolci felsőfokú képzés története, a tudományos, kutatási-fejlesztési területeken egymástól elválaszthatatlan, generációk munkája és elhivatottsága áll mögötte – idézte fel az ünnepi eseménye a Miskolci Egyetem rektora, Prof. Dr. Horváth Zita.

Kiemelte: az olaj- és gázmérnök szakma folyamatosan alkalmazkodott a változó világhoz, a szakma művelőinek hite és tudása ma is azt erősíti, hogy van jövője. Ezt szimbolizálja az elültetett fa is, ami gyökeret ereszt és új hajtásokat hoz, figyelemmel és felelősséggel a következő generációk iránt.

Az emléktáblát leleplezték: Prof. Dr. Mucsi Gábor, a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja; Prof. Dr. Horváth Zita, a Miskolci Egyetem rektora és Dr. Szunyog István, a Bányászat és Energia Intézet intézetigazgatója

Tudományos ünnep a MAB-ban

Az ünnepi megemlékezést megelőző napon, szeptember 24-én a Miskolci Egyetem Bányászat és Energia Intézete jubileumi szakmai-tudományos konferenciával ünnepelte a jogelőd Olajtermelési Tanszék, mai nevén Olajmérnöki Tanszék alapításának 75. évfordulóját. A rendezvény méltó alkalmat teremtett arra, hogy a szakmai közösség számba vegye az elmúlt hét és fél évtized eredményeit, tisztelegjen az alapítók és elődök munkássága előtt, valamint bemutassa azokat a kutatási és fejlesztési irányokat, amelyek ma is meghatározzák a tanszék és az intézet tevékenységét.
A konferencia előadásai átfogó képet adtak a miskolci olaj- és gázmérnökképzés fejlődéséről: a magyar olajmérnökképzés első hatvan évéről, a gázmérnökképzés kialakulásáról, valamint a jelenlegi oktatási struktúráról és a jövő kihívásaira adott válaszokról. Az előadások egyértelműen rámutattak arra, hogy a tanszék nemcsak a hazai szénhidrogénipar mérnökgenerációinak képzésében játszott meghatározó szerepet, hanem jelentős tudományos műhellyé is vált, ami a hatékonyság mellett a környezet fenntarthatóságára is koncentrál.

A jubileumi konferenciát a Miskolci Akadémiai Bizottság székházában rendezték

A jubileumi rendezvény üzenete egyértelmű volt: a 75 éves tanszék erejét a hagyomány és a megújulás egysége adja. Az elmúlt évtizedekben felhalmozott tudás ma már a geotermia, a hidrogéntechnológiák, a digitalizáció, az adatvezérelt döntéstámogatás és a fenntartható

energiaipari megoldások területén is meghatározó szerepet tölt be. A konferencia így nemcsak a múlt eredményeinek ünnepe volt, hanem az előretekintésé is: a tanszék a jövő energetikai és műszaki kihívásainak alakításában is aktív szerepet vállal.

Tanszéktörténet dióhéjban

Magyarországon az államilag támogatott olajkutatás 1893-ban kezdődött. Hogy az egyre növekvő ipar fokozódó szakemberigényét ki tudják elégíteni, a Miskolci Egyetem elődje, a Selmecbányai Bányászati Akadémia elkezdte a mélyfúrás és termelési technológia oktatását a Bányászati Tanszéken: 1904-ben, majd 1943-ban egy önálló Olajtermelési Tanszék megalapításáról döntöttek. A második világháború miatt végül az Olajtermelési Tanszék megalapítása 1951. július 1-jén történt meg. A tanszék a Bányászati Akadémia legújabb tanszéke lett Sopronban.

A tanszék a kezdetektől az olajipar minden területét érintette, míg a fő hangsúly a rezervoár, termelő és fúrómérnök képzésen volt. Az évek során a tananyag folyamatos fejlődésen ment át, miközben az oktatás színvonala folyamatosan emelkedett. Számos jó nevű, vezető ipari szakembert is bevontak az oktatásba, és ügyeltek arra, hogy a legújabb technológiákkal ismertessék meg a hallgatókat.

Mivel Magyarország nagy geotermikus potenciállal rendelkezik, a tanszék elkezdte a geotermikus energiához kapcsolódó tárgyak oktatását is az 1970-es évek elején. A biztonságtechnikai igények növekedése nyomán 1986-ban megalakult a Kitörésvédelmi Laboratórium és a hozzá kapcsolódó kurzus is.

A hazai gázipar szakemberigénye diktálta a gázmérnökképzés beindítását 1966-ban. Az ehhez a képzésirányhoz csatlakozó hallgatók a gázelőkészítés, -felhasználás és -elosztás tárgyköréhez kapcsolódó tárgyakat hallgatnak.

A tanszéken végzett hallgatók között az 1980-as évek végéig nem volt sok külföldi, de az olajipari képzés iránti igény növekedése a fejlődő országokban az angol nyelvű képzés beindításához vezetett. Az ötéves MS program 1987-ben kezdődött, ebben az első hallgatók 1992-ben végeztek. Hasonló okok miatt indult el a BS fokozattal rendelkező hallgatók részére egy hároméves MS program 1995-ben, amelynek első diákjai 1998-ban végeztek.

Az eredeti tanszék 1993-ban Kőolaj és Földgáz Intézetté alakult, benne két tanszék jött létre: az Olajmérnöki Tanszék és a Gázmérnöki Tanszék (2007-től Olajmérnöki Intézeti Tanszék és Gázmérnöki Intézeti Tanszék). 2023-ban a Bányászati és Geotechnikai Intézet és a Kőolaj és Földgáz Intézet összeolvadásából létrejött a Bányászat és Energia Intézet, majd 2026. július 1-jével a Gázmérnöki és az Olajmérnöki Tanszékek összeolvadásával létrejött az Olaj- és Gázmérnöki Intézeti Tanszék.

Közösen készülnek az 1956-os események ünnepére

Az 1956-os forradalmi események különleges helyet foglalnak el a Soproni Egyetem történetében. A hallgatók aktív részesei voltak a soproni történéseknek, a forradalom leverése pedig az intézmény életében is jelentős fordulópontot hozott. A 70. évforduló alkalmából a Soproni Egyetem Sopron városával és a Miskolci Egyetemmel közösen készül a megemlékezésre. A programok között emléktúra, kiállítások, beszélgetések, hangversenyek és ünnepi nagyrendezvény is szerepelnek.

Az Egyetemi Levéltár különleges dokumentumokkal őrzi 1956 emlékezetét: személyes visszaemlékezések, korabeli iratok és a forradalmi ifjúság helyi követelései is megtalálhatók a gyűjteményben. Kiemelkedő forrás a Vancouverbe került soproni hallgatók közösségi életét és történetét dokumentáló *Kapocs* című folyóirat, amelynek digitalizált évfolyamai ma már hozzáférhetők.

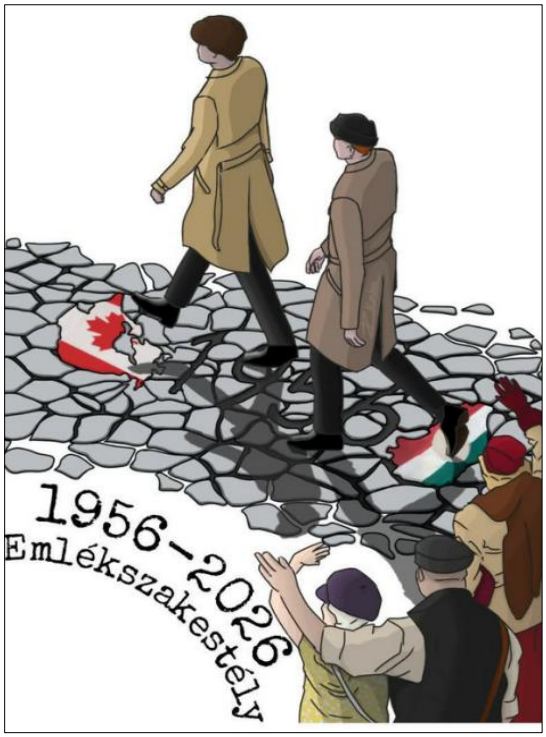
A jubileumi év egyik legkülönlegesebb kezdeményezése a Soproni Egyetem és Vancouver között 1956 nyomán kialakult történelmi kapcsolatnak állít emléket. A Dudlesz-erdőben és Vancouver közelében két, azonos tervek alapján készülő kilátó épül, amelyek jelképesen egymás felé fordulnak majd. Megújul az egyetem előtt álló, ugyancsak a vancouveri közösséghez kötődő totemoszlop is.

A rendezvényekről és az 1956-hoz kapcsolódó emlékekről a **https://1956.uni- sopron.hu/kezdolap** oldalon lehet tájékozódni. *(Az események időpontjához közeledve folyamatosan pontosodnak az információk.)*

A rendezvények ingyenesen látogathatók, de egyes eseményekre regisztrálni szükséges.

'56-os emlékszakest Sopronban

A Soproni Egyetem a Miskolci Egyetemmel karöltve 2026. október 17-én 20 órai kezdettel emlékszakestre invitálja azokat, akik ezen a módon is szeretnének fejet hajtani 1956 hősei előtt. Az emlékszakestre regisztráció szükséges. A regisztrációs űrlap linkje és az Invitáló czetli a https://1956.uni-sopron.hu/oktober-17 oldalon található meg.

Tehát, jó cimborák, emlékezni jertek,
Kikre, mikor kellett, bátrak voltak, s mertek.
Szakestélyt tartunk mi tettük emlékére
Erzsébet utcába gyere este hétre.

Tizenhetedik nap legyen októberben
Praesest választunk majd, kiben báj és kellem
Magas szinten regnál, s waldened, ha öltöd,
Jó seritallal új korsódat megtöltöd.

Várunk tehát, pajtás, nincs más dolgod semmi,
Tettük emlékére vígan énekelni,
Barátság, tisztelet, Firma, balek, szép szó
Szakestélyünk legyen tetteikhez méltó.

Invitációs czédula

Hetven éve ősszel azt mondták, elég volt
Bátor tetteikből szebb jövő, s remény szólt
Tankok dübörgése vetett ennek véget
Mentek és maradtak, mit hozott az élet.

Vancouver és Sopron, Zürich és más tájak
Bárhová vetődtek, remekül helytálltak.
Szakértelem, erő, hit és szilárd jellem,
Világszerte tort ült a selmeci szellem.

Hét évtized eltelt, nem fakul, mit tettek,
Forradalmi napok, profán hősök lettek.
Bal karon hordták a remény karszalagját,
Vértelen őrizték Sopron forradalmát.

1956
2026

https://forms.cloud.microsoft/e/JrMNH2Wkfe
https://1956.uni-sopron.hu/kezdolap

Újra jön az Erőművek Éjszakája – Több mint 80 helyszín nyílik meg októberben

Október 16-án ismét megrendezik az Erőművek Éjszakáját, amelyen országszerte több mint 80 energetikai és közműszolgáltató létesítménybe lehet bepillantani.
Az Erőművek Éjszakáján olyan helyszínek működését nézhetjük meg közelről, amelyek normál esetben nem látogathatók. Szakemberek vezetésével követhetjük végig többek között az energiatermelés és -elosztás folyamatait, illetve azt, hogyan jut el az áram, a hő, az ivóvíz vagy éppen a földgáz a fogyasztókhoz.

Az idei programban több különleges helyszín is szerepel. Csepelen egy kombinált ciklusú gázturbinás erőmű turbinacsarnokába, kazánházaiba és központi vezénylőjébe lehet bejutni, Kistarcsán pedig a visszaváltott italosdobozok és PET-palackok útját lehet végig követni. Mivel a rendezvény országos, vidéken is várnak az erőművek, Hajdúszoboszlón egy földgázkompresszor-állomást mutatnak be, Pécsen a szennyvíziszapból előállított biogáz és villamos energia kerül fókuszba, míg Püspökszilágyon a radioaktív hulladékok feldolgozását és tárolását ismerhetik meg a látogatók.
Az Erőművek Éjszakájához idén is kapcsolódik a Távhőszolgáltatás Napja, így több távhőtermelő és -szolgáltató is üzembejárásokkal készül. Az október 16-i programok ingyenesek, a férőhelyek azonban helyszínenként korlátozottak, ezért érdemes már az október 1-jei 10 órás regisztráció induláskor lecsapni a helyekre az eromuvekejszakaja.hu oldalon.

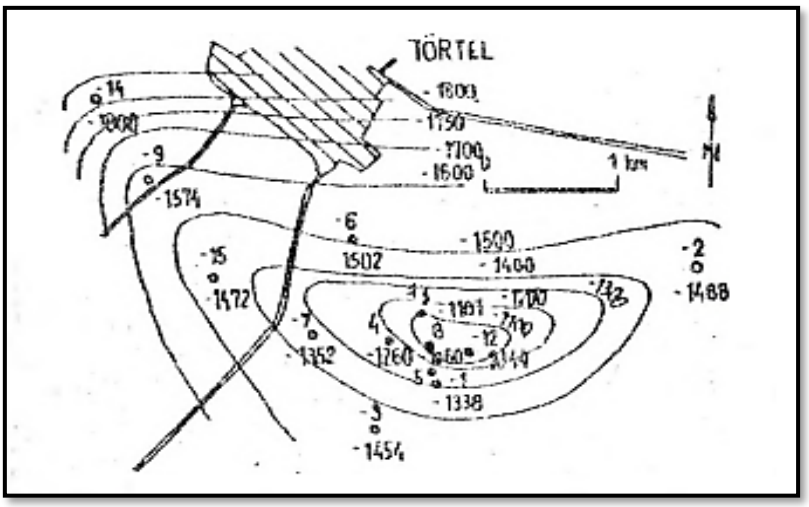

Geotermikus helyzetkép 2026

Egy elszalasztott lehetőség

Előzmények

A Geofizikai Intézet 1911. évi Eötvös-ingás mérései Kerekegyháza, Kecskemét és Tiszaörs között maximumvonulatot mutattak ki, ennek Törtel környékén van az egyik tagja. Az 1955-ben végzett szeizmikus mérések szerint a törteli gravitációs maximum környezetéből 1150 m-ig kiemelkedik egy szint (1. ábra). A mágneses mérések is pozitív anomáliát jeleztek. A környezetéből kiemelkedő terület kutatása során az 1955.12.15.-1956.04.10-e között mélyült Törtel-1. (Tö-1.) fúrás kőolajat talált. Az előfordulás lehatárolására 1958-ig még összesen 15 fúrás mélyült (1. táblázat).

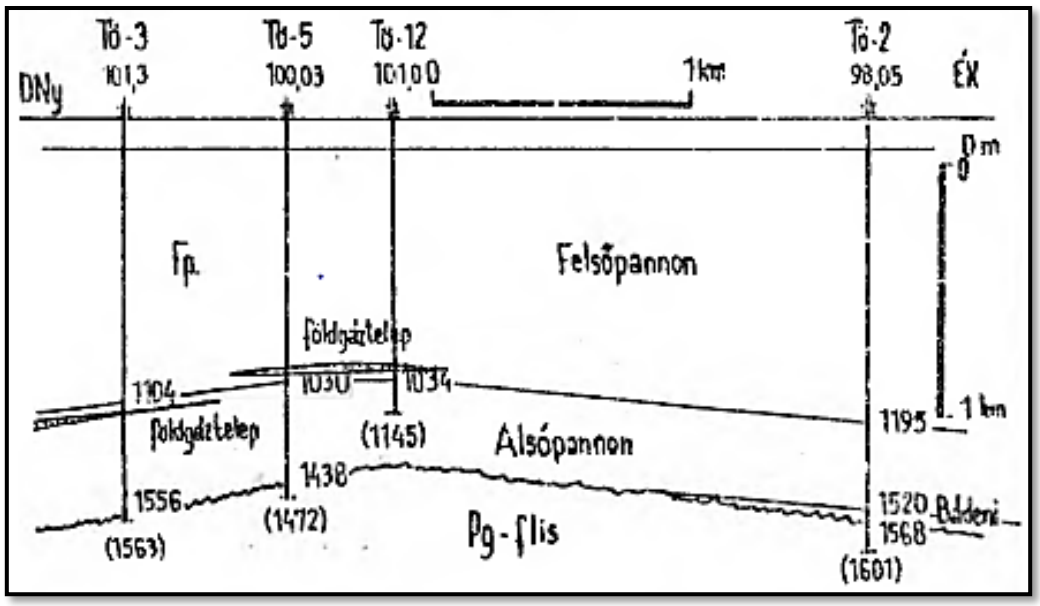

1. ábra
Törteli kutatási terület

Fúrás	FA	G	L	Fp.	Ap.	Sz.	Bád.	Cr-Pg	Krist.	Megj.
Tö-1	101,1		380	1050	1448	-	-	(1797)		olaj
Tö-2	98,0	115	420	1195	1520	-	1586	(1601)		víz
Tö-3	101,9	130	400	1104	1550	-	-	(1563)		gáz
Tö-4	100,4	110	380	1043	1362	-	-	(1610)		olaj
Tö-5	100,0			1030	1438	-	-	(1472)		olaj
Tö-6	101,0			1188	1570	-	1603	(1738)		gázny.
Tö-7	100,6	130	369	1146	1453	-		(1502)		gázny.
Tö-8	100,1	110	380	1010	(1160)					olaj-gáz
Tö-9	101,9	120	345	1140	1676	-	-	(1739)		gáz
Tö-10	100,0			1116	1632	(1640)	(1751)			víz
Tö-11	100,1			806	1396	1399	-	-	(1586)	víz
Tö-12	101,0			1034	(1145)					víz
Tö-13	99,2			1050	(1100)					gáz
Tö-14	102,6		350	1210	1910	-	-	(1913)		gázny.
Tö-15	101,9			1100	1574	-	-	(1644)		víz

1. táblázat
Törteli fúrások adatai

Az 1955-1956-ban megtalált szénhidrogénmező két telítetlen kőolajtelepből és egy nagy inerttartalmú földgáz rétegtelepből áll. Ezek a telepek pannóniai képződményekben halmozódtak fel zárt csapdákban. A két kőolaj rétegtelepet felső–pannóniai homokkő tárolja 902,7 és 900 m mélységben. A kőolaj intermedier jellegű, 920 és 900 kg/m^3 sűrűségű, 0,8-3,3% ként és 40-55 m^3/m^3 oldott gázt tartalmaz. A földgáz éghető része 8,2% (alsó kőolajtelep) és 39,4% (felső kőolajtelep), CO_2 tartalma 89,2% és 55%, a N_2 részaránya 5,6% és 2,6%. Az oldott földgázok fűtőértéke 2,9 MJ/m^3 és 15,5 MJ/m^3. A földgáz rétegtelep alsó-pannóniai homokkőben halmozódott fel 1420 m mélységben. A telepgázban 27,1% az éghető anyag (27% metán), 67,2% a szén-dioxid, 5,7% a nitrogén.

2. ábra
Földtani metszet

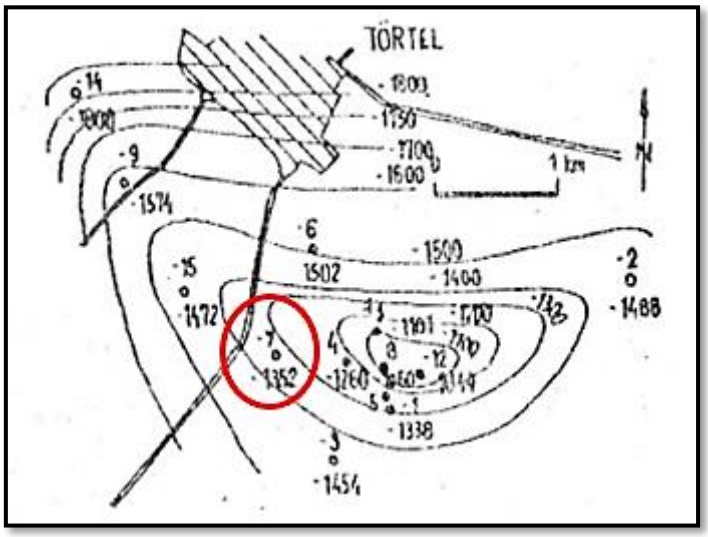
A kezdeti földtani kőolajvagyon 28,3 kilotonna volt, a mező bezárásáig összesen kitermeltek 3,4 kilotonnát. A kezdeti földgázvagyon 14,7 millió m^3 volt, a mező bezárásáig összesen kitermeltek 3 millió m^3-t. A szénhidrogénmezőt 1960 augusztusában zárták be. A 15 fúrás közül 3 kőolajtermelő, 3 földgáztermelő, 1 kőolaj- és földgáztermelő; 3-ban találtak földgáznyomokat és 5 víztermelő lett. Például a Tö-8. kút alsópannon szakaszából 12 mm-es fúvókán napi 127 000 m^3 földgázt és 20-30 m^3 kőolajat termelt. 1958-ban már 160 tonna, 1959-ben 185 tonna kőolajat termeltek naponta, amelyet egy 700 m hosszú csővezetéken a szilárd burkolatú országútra nyomtak, ahonnan tartályautók szállították Szolnokra. Ugyanis a Kákás-tó mellett lévő termelő kutakhoz a nagy sár miatt nem lehetett bemenni. Közben a szénhidrogénre meddő 5 kutat víztermelő kúttá képezték ki. A Tö-7. a Sóstanyai út bal oldalán (45°C-os vizet adott); a Tö-9. a Nagykőrösi út jobb oldalán, a falu szélén; a Tö-6. a volt Rákóczi Tsz központjánál a Kocséri út bal oldalán (49°C-os vizet adott); a Tö-14. Kiss Ádám egyéni gazdálkodó földjén helyezkedik el (38°C-os vizet adott) és a Tö-12. kút csak 16°C-os vizet adott.

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) javaslatára – a kutatás-fejlesztési (K+F) program keretén belül – a kormány az 1970-es években rendeletben szabályozta, hogy a meddő szénhidrogénkutakat a termelő vállalatok térítésmentesen kötelesek átadni hasznosításra a településeknek, mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek vagy állami gazdaságoknak,

amennyiben azt vagy azokat igénylik. Így került a Törtel-7. (Tö-7.) hévíztermelő kút Törtel község tulajdonába. A többi kút az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT), majd a Magyar Olaj- és Gázipari Rt. (MOL) tulajdonában maradt. *(Megjegyzés: Az OMFB Magyarországon a népgazdaság szempontjából meghatározó műszaki fejlesztési és technológiapolitikai ügyekért felelős kormányzati szerv volt. Az intézményt 1961-ben hozták létre, és feladatait, szervezeti formáját folyamatosan alakítva egészen 2003-as megszüntetéséig működött).*

A Törtel-7. (Tö-7.) hévíztermelő kút története

A község azért választotta a Tö-7. kút átvételét, mert – ugyan 3 km-re van a településtől – az van legközelebb az országúthoz, 300 méter. (3. ábra).

3. ábra

Tö-7. kút elhelyezkedése

Az átvett és termelésbe állított kúttal a továbbiakban senki nem törődött, a hévíz csak folyt és elárasztotta a kút környezetét. Hasznosítása sem fűtés, sem pedig fürdő céljára nem történt meg. A helyi Dózsa Mezőgazdasági Termelőszövetkezet (MgTsz) teljesen saját erőből 1985-ben – beszerezve a szükséges engedélyeket – egy 25 x 10 m-es, 1 m magas, fóliával bélelt medencét épített népfürdő céljára és egy beton gyermekmedencét is létesítettek. Az MgTsz-nek ezen semmi haszna nem volt, szociális alapból üzemeltette és csekély 20 Ft/fő/nap belépőjegy szedett a fürdőzőktől. A privatizáció – az MgTsz szétrombolása – után tulajdonos híján a népfürdő 1990-ben megszűnt működni és a maradványait azon nyomban szétlopták. A hévíz meg csak folyt továbbra is kifelé. A termálkutat 1995 augusztusában a vízjogi engedéllyel együtt Tell Brigitta budapesti lakos megvásárolta (VKSZ-Gerje/660) azzal az ígérettel, hogy fürdőt épít, azonban a fürdőből nem lett semmi. A hévíz pedig hozam- és hőmérsékletcsökkenés nélkül csak folyt-folyt tovább… Törtel Község Önkormányzata a kutat 2015-ben, a hozzá tartozó 9499 m^2 (közel 10 ha) szántót, majd a legelőt 2016-ban megvásárolta. Megkérték a vízjogi üzemeltetési engedélyt, a hatóságok elrendelték a vízóra (mérőóra) felszerelését, illetve a terület bekerítését. Ezt meg is tették, de illetéktelen személyek mindent elloptak, még a vízórát is (amit később többször is pótoltak), rendőrségi eljárás is volt belőle.

A 774 m mélységből feltörő 45°C-os meleg víz egy fémcsövön keresztül folyt ki a kút környezetében kialakult/kialakított tómederbe, medencébe (4. ábra). Ezt a szabadtéri létesítményt hívták deszkauszodának, népfürdőnek, gerilla-jakuzzinak is. Már a hetvenes

években sokan jártak ide felüdülni, gyógyulni, nemcsak a falubeliek, hanem a környékbeliek is. Ceglédről százak jöttek ki a keskeny nyomtávú kisvonattal, vagy ahogyan ők hívták, a „cérnán guruló vacakkal”, az sem zavarta őket, hogy a faluközponttól gyalogolniuk kellett egy kiadósat a termálkútig.

4. ábra
A termálmedence

5. ábra
Fürdőzők

Közben egyre több gondot is okozott a községnek a kút, mivel a mártózáson kívül már kannázni, kutyát és kocsit mosni is jártak a környékre, amit rendszerint tele is szemeteltek.

a. *b.*

6. ábra
Vízkifolyás a. Mérőóra nélkül b. Mérőórával

A vízjogi üzemeltetési engedély 2023. december 31-én lejárt, sem annak meghosszabbítása, sem a kút javasolt lezárása nem történt meg. 2025. június 30-án a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság képviselői helyszíni ellenőrzést tartottak a termálkútnál. Megállapították, hogy indokolt a kút azonnali lezárása, valamint a vízjogi engedély rendezése a már használaton kívüli kút vonatkozásában. A szakszerű lezárás elvégzésére két hónapot kapott az önkormányzat. Az erről szóló határozat kézhezvétele után azonnal tájékozódtak arról, hogy a jogellenes állapot megszüntetése vagy fenntartása milyen költségekkel járna. Ha nem zárják le a kutat, évente mintegy 20 millió forint vízkészlet-használati bírságot kellene megfizetniük. Ezt a terhet továbbra sem bírná el az önkormányzat, ezért a képviselő-testület az 2025. augusztus 18-i ülésén célszerűbbnek tartotta a lezárást, mivel a kút vízhozama és csökkenő hőfoka amúgy sem elegendő komolyabb beruházás elindításához. Egy kimutatás szerint augusztus végére már így is 44 millió forint tartozás állt fenn vele kapcsolatban. Augusztus 25-én megtörtént a kútfej lezárása, sőt a balesetveszély miatt a medret is betemették. A Tö–7. termálkút környékét benőtte a nád, középen egy betonlap fedi kifolyóját, immáron elzárva. Látszik néhány vasoszlop a kerítésből is, azokat (még) nem lopták el. Az elárvult gyermek betonmedence kissé távolabb dacol a természettel.

7. ábra
A betonlappal lezárt kút és a felszámolt tómeder

8. ábra
Az elárvult beton gyermekmedence

9. ábra
Törtel-14. (Tö-14.) kút

Azonban van egy másik termálkút is, amelyből továbbra is folyamatosan folyik ki a 38°C-os termálvíz. Ez pedig a Kiss Ádám-féle nyárfaerdőben lévő Törtel-14. (Tö-14). kút, amelyből fel-

felbugyog a meleg víz. Jó lenne ennek is megismerni a múltját, de a kút néma és semmiféle adat ne lelhető fel róla.

További információ a felhagyott szénhidrogén-termelő kutakról

1985-ben az OKGT a felhagyott szénhidrogén-termelő kutakat, a kútfejeken lévő tolózárakat leellenőrizte, a betonalapokat 6x4 méteres erős dróthálóval, vasoszlopokkal bekerítette, azonban ezeket a mai napra mind ellopták a vasgyűjtők. A MOL 2015-ben a kutak 50 m-es sugarú biztonsági övezetére bányaszolgalmi jogot jegyeztetett be. A kutak betonalapja által elfoglalt terület zöldkár rendezésére és a kieső agrártámogatás pótlására területhasználati díj formájában a MOL 48 000 Ft/kút/év kártérítést fizet a földtulajdonosoknak. A MOL 2026. évi nyilvános üzleti ügymenetében a részlegesen felszámol/rekultivált Törtel-3. (Tö-3.) kutat (Hsz.: Törtel 0121/1) értékesítésre meghirdette. Egy fontos megjegyzést tettek: a felhasználási lehetőségére további vizsgálat szükséges.

Befejezés

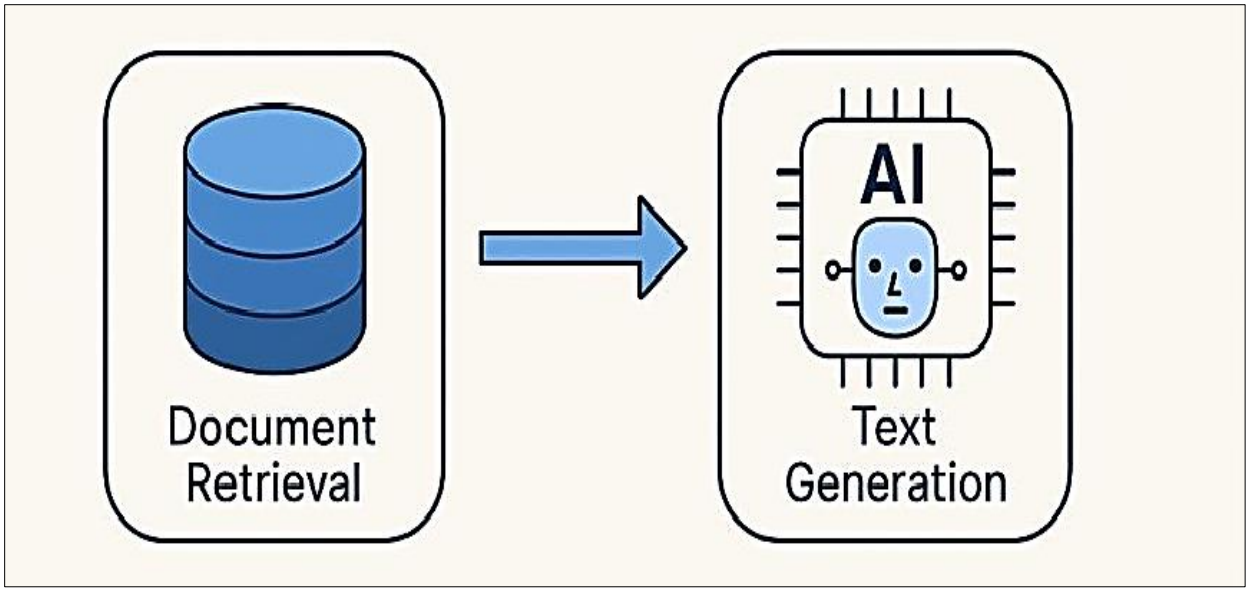
Az idők folyamán összesen 110 meddő szénhidrogénkutat képeztek ki (hé)víztermelésre, ebből 58 kúttal 46 termálfürdő létesült. Ezek közül 2012-ben még 37 fürdő üzemelt és 9 fürdőt bezártak, felszámoltak, eladásra vagy felújításra várt. A Pest megyei hévízkataszteri számmal rendelkező kutak listájában 3 törteli kút szerepel:

- Név: Törtel – Fürdő, Hévízkataszteri szám: 12-14, Fúrás éve: 1958, Mélység: 1754 m, Vízhőmérséklet: 47°C
- Név: Törtel-6. (Tö-6.), Hévízkataszteri szám: 12-16, Fúrás éve: 1957, Mélység: 1374 m, Vízhőmérséklet: 42°C
- Név: Törtel-7. (Tö-7.) (Strand), Hévízkataszteri szám: 12-17, Fúrás éve: 1957, Mélység: 1374, Vízhőmérséklet: 45°C

Azonban a nyilvántartott termálfürdők listáján sehol sem szerepel(t) a mára felszámolt törteli deszkauszoda, népfürdő, gerilla-jakuzzi. Kár, hogy így elszalasztottak egy nagy lehetőséget!

Forrás: •Kőrössy László: A Duna-Tisza-köze kőolaj- és földgázkutatásának földtani eredményei: Általános Földtani Szemle 26. 3-162 (1992), Budapest. •Szénhidrogének Magyarországon. Eredmények, lehetőségek. Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, Budapest, 2018. Szerkesztette: Kovács Zsolt. •Magyarország geotermikus felmérése, 2016. Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, Budapest, 2016. Szerkesztette: dr. Tóth Anikó Dóra. •id. Ősz Árpád: Meddő olajipari fúrások – Termálfürdők. Motan-Press Kft., Budapest, 2013. •Rózsa Norbert: Egyelőre nem hoz hasznot a községnek Törtel legdrágább kincse. SZOLJON, 2024. június 7. •Nyitrai Fanni: Önként vált meg legnagyobb kincsétől a falu, pedig mindenki ragaszkodott hozzá. SZOLJON, 2025. augusztus 29. •Borzák Tibor: Elnémított termálkút. Szabad Föld, 2025.11.17. •Szerző saját anyagai és felvételei, 2026.

id. Ősz Árpád

A mesterséges intelligencia már segít a földtani adatfeldolgozásban

A régen elfelejtett alginit nyersanyag reneszánszát éli – megnőtt a fontossága, mint alternatív energia hordozónak, természetes zöld hidrogén forrásnak, szervesanyag-tartalma és kiváló vízmegtartó képessége okán pedig az aszályos idők egyik leghatékonyabb talajjavító természetes anyaga lehet.

A Miskolci Egyetem második éve gyűjti és rendezi a tulajdonába került alginit dokumentációs hagyatékot. Az alginit kutatócsoport, illetve a ME Könyvtár és Adattár által végzett rendezésen, leltározáson túl a projekt most szintet lépett, s megkezdődhetett a mintegy 50 éves adatok korszerű feldolgozása.

Elkészült a teljes gyűjtemény mintegy 20%-át kitevő első 120 archív dokumentum korszerű digitalizálása. Ennek részeként optikai karakterfelismerést (OCR) is alkalmaztak, így az anyagok nemcsak képként, hanem kereshető szövegként is bekerültek egy egységes adatbázisba. Ez különösen jelentős eredmény a rossz minőségű, megszürkült, egykor írógéppel készült jelentések esetében.

A digitalizált anyag további feldolgozását a kutatócsoporthoz csatlakozott Mhyner Geoconsulting végezte. Ennek nyomán egy RAG (retrieval-augmented-generation) – háttér adatbázist állított elő, amit a mesterséges intelligencia (AI) kérdezhet, amikor alginit kapcsolatú kérdéseket kap. Ezzel gyorsabb és hatékonyabb célzott válaszadás érhető el.

A laborkörülmények között már helytállt módszer egyelőre még pórázon van és a végső csiszolásokat kapja, de rövidesen szolgálatba áll, és minden eddiginél hatékonyabb, többnyelvű tájékoztatást ad majd szakmai kutatóknak és külső érdeklődőknek. A módszer egyúttal főpróba is volt a sokkal nagyobb adatbázisok feldolgozására, amelyekre remélhetőleg a Nemzeti Feltárási Program végrehajtásával sor kerül majd. Akit bővebben érdekel, további részleteket olvashat itt:

https://ombke.hu/wp-content/uploads/2026/09/BKL_2026-3.pdf

Földessy János

professor emeritus

Hírek az energetika világából

Az olaj ára esik, miközben a közel-keleti nyersanyagexport növekszik, a G7 nyilvánosságra hozza a részvényeket
https://www.reuters.com/business/energy/oil-climbs-after-yemeni-houthis-attack-saudi-aramco-sites-2026-10-04/
Közös TUNE rugalmassági projektet indítanak a közép-európai villamosenergia-hálózatok
https://ceenergynews.com/electricity/central-european-power-grids-launch-joint-tune-flexibility-project/
A Rezolv Energy üzembe helyezte Románia legnagyobb, új szélerőmű-projektjét
https://ceenergynews.com/renewables/rezolv-energy-romania-wind-vifor/
Olaszország és Görögország mozgásteret kér az EU költségvetési szabályaival kapcsolatban
https://www.ft.com/content/d2f01dd2-2fde-4d3b-aff0-f82aa9e05296?syn-25a6b1a6=1
McKinsey, műholdak és konnektorból tölthető napelemek
https://energydigital.com/news/mckinsey-satellites-plug-in-solar-the-weeks-top-stories
Az LNG-világ ciklikus boldogtalansága
https://www.energyconnects.com/opinion/thought-leadership/2026/september/the-cyclical-unhappiness-of-the-lng-world/

Debrecen látja vendégül Európa akkumulátor gyártóinak vezetőit a novemberi Magyar Akkumulátornapokon
https://ceenergynews.com/renewables/debrecen-europe-hungarian-battery-days/

Irán azt mondja, hogy a Hormuzi-szoros nem nyílik meg újra, amíg a feltételek nem teljesülnek
https://energynow.com/2026/10/iran-says-strait-of-hormuz-will-not-reopen-ntil-conditions-are-met/
Spanyolországban a megújuló energiaforrások aránya elérte az energiamix 50,9%-át szeptemberben
https://renewablesnow.com/news/spains-renewables-reach-50-9-percent-of-power-mix-in-sept-1302337/
Vujcic, az EKB elnöke, figyelmeztet, hogy a dízelárak felpörgethetik az inflációt
https://energynews.oedigital.com/refined-products/2026/09/30/vujcic-ecbs-vujcic-warns-diesel-prices-could-fuel-inflation
A VESS Modules 1 GW-os napelemgyárat nyitott Bulgáriában
https://balkangreenenergynews.com/vess-modules-opens-1-gw-solar-panel-factory-in-bulgaria/
Az adatok megerősítik, hogy az európai folyók vízhozama a modern történelem legrosszabb szintjén van
https://balkangreenenergynews.com/data-confirm-european-river-flows-at-poorest-levels-in-modern-history/
Októberi kötelezettségszegési csomag: legfontosabb döntések az energiáról
https://energy.ec.europa.eu/news/october-infringements-package-key-decisions-energy-2026-10-01_en

A bírságokat a versenyellenes magatartás súlyossága és időtartama alapján határozták meg, amely a hatóságok szerint 2022 februárjáig folytatódott. Archív fotó. | Fotó: Pr Nkt

Jelentős bírságot szabtak ki az NKT-re a cseh kartelltársaságok miatthttps://energywatch.com/EnergyNews/grid/article19699060.ece

JÓTÉKONYSÁGI
ORGONA HANGVERSENY

Radnai Tamás
organaművész
előadásában

2026. október 11. vasárnap 17 óra

Műsoron:

Bernardo Sabadini, Johann Sebastian Bach,
Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart,
Liszt Ferenc, César Franck és Marcel Dupré művei

Komlói Szent Borbála templom

Komló , Templom tér 3.

A belépés díjtalan!

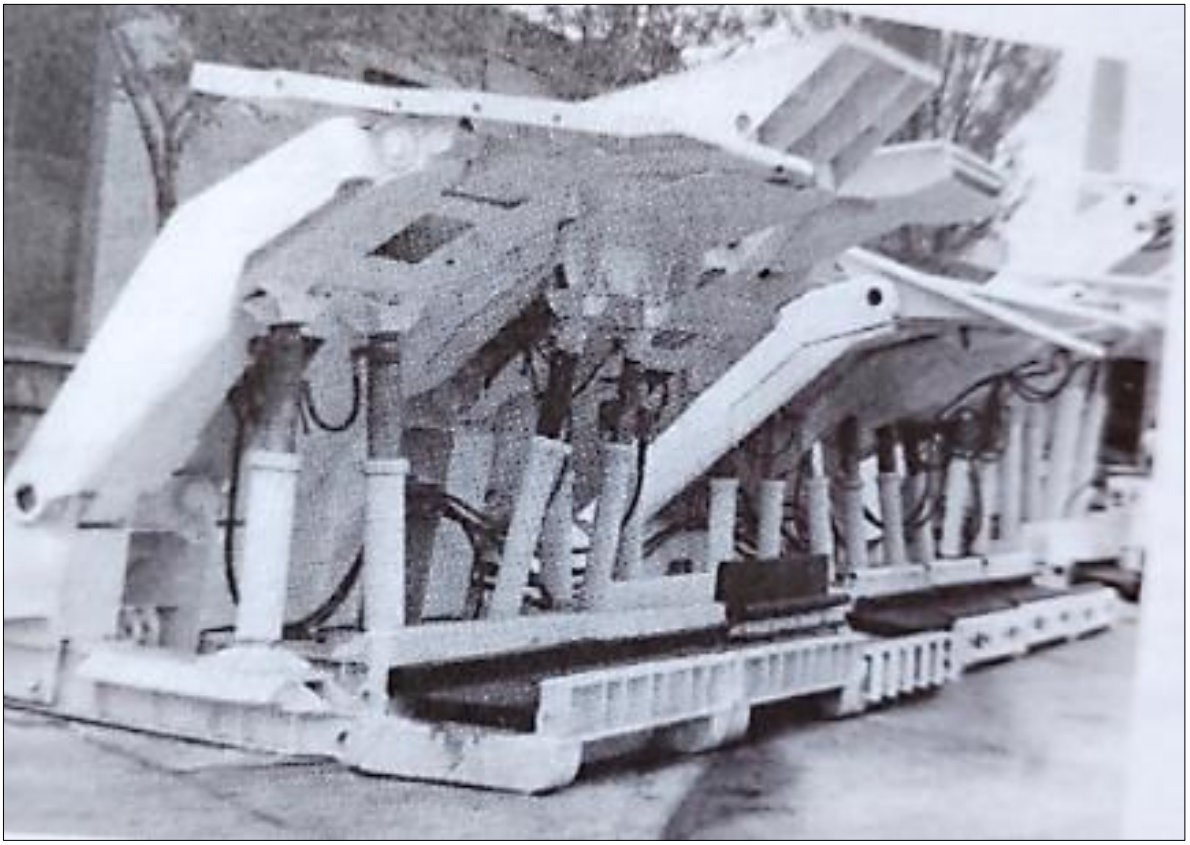
Az adományok a köztéri Szent Borbála szobor felállítását támogatják!

Várpalotai szakemberek kiemelkedő szakmai munkássága, avagy innováció a 150 éves lignitbányászatban

A várpalotai szénbányászat 150 éves története során a helyi szakemberek olyan műszaki fejlesztéseket valósítottak meg, amelyek országos és nemzetközi szinten is jelentősek voltak.
A lignit mélyművelésében elsőként alkalmazták a széleshomlokú frontfejtést fedűomlasztással.
A szénpor feldolgozására és értékesítésére a nyers lignitből brikettet gyártottak, előbb kötőanyag nélkül, később szilárd bitumen kötőanyaggal.
Hidrálóművet létesítettek a lignit szárítására, ezzel 10 MJ/kg-ról 16 MJ/kg-ra növelték a fűtőértékét, bővítve a felhasználási és értékesítési lehetőségeket.
Várpalotán Ferencbányán helyezték üzembe az ország első szkip aknáját, amely az aknaszállítás kapacitásának növelésén túl emelte annak biztonságát.

Gépesítés és biztonságtechnikai fejlesztések

A várpalotai mérnökök fejlesztették ki a mélyművelésű szénbányászatban később széleskörűen alkalmazott hidraulikus páncélpajzsokat, amelyek nemcsak növelték a széles homlokú frontfejtések biztonságát, hanem megteremtették a termelés teljes körű gépesítésének az alapját.

A várpalotai gépüzemben gyártott és a BNV-n bemutatott pajzsok

A Bánta bányában valósult meg az első, hidraulikus pajzzsal biztosított, komplex gépesített frontfejtés, gumihevederes anyag- és személyszállítással. A fejtési technológia továbbfejlesztéseként az SII. bányán átszerelés nélkül megvalósított 90°-os fronthomlok-elforgatás a pajzsos művelés új alkalmazási lehetőségeit nyitotta meg.
A vastag széntelepek egy szeletben történő művelésére kifejlesztett főteszénomlasztó pajzs 12 országban kapott szabadalmat.

Irányítástechnikai újítások

A bányairányítás területén számos hazai bányában létrehozták a hangos telefonnal és szállítószalag-vezérléssel ellátott diszpécserközpontokat, majd az országban elsőként, az SII. bányán bevezették a számítógépes bányairányító rendszert.

Főteszénomlasztó pajzs

A bányairányítás területén számos hazai bányában létrehozták a hangos telefonnal és szállítószalag-vezérléssel ellátott diszpécserközpontokat, majd az országban elsőként, az SII. bányán bevezették a számítógépes bányairányító rendszert

A várpalotaiak által bemutatott diszpécserközpont

A technológiai háttér fejlesztésének részeként pajzs- és automatikagyártó üzemet létesítettek, önálló tervező, fejlesztő részleggel, amely a hazai gépesítés műszaki bázisává vált.

Brikettgyártás modernizálása

A megnövekedett piaci igények kielégítésére új, számítógép vezérelt gyár épült ahidrált lignit, eocén és import szén alapanyagú brikett előállítására, folyékony bitumen kötőanyaggal.

Bányászati örökség megőrzése

A bányászati örökség ápolására helytörténeti múzeum nyílt, valamint elkészült a várpalotai szénbányák történetének átfogó leírása.

Összegzés

A várpalotai szakemberek munkássága a magyar bányászat egyik legjelentősebb innovációs időszakát jelenti. A technológiai fejlesztések, az automatizálás, a biztonsági megoldások és újítások mind hozzájárultak ahhoz, hogy Várpalota neve a hazai bányászat történetében kiemelt helyet foglaljon el.

„Tisztelt Szerkesztőség!
Én "így emlékezem" volt munkahelyemre, kollégáimra.
Ezzel is szeretnék emléket állítani annak, hogy 150 éve kezdődött a szénbányászat Várpalotán.
Jó szerencsét!
Szüts Huba
Gyémántdiplomás bányamérnök
Alkalmazott matematikus
(Az ÉD-BVH Rt. nyugalmazott műszaki igazgatóhelyettese)

HÍRLEVÉL

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**
Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.
A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

A Hírlevelet összeállította: **Hajnal József**